

Plānošanas dokumenta
KRUSTPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA 2013.-2024. gadam
Monitoringa ziņojums

2024.gads

PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN MONITORINGA ZIŅOJUMA IZSTRĀDĀTĀJS, KONTAKTINFORMĀCIJA:

Jēkabpils novada pašvaldība; Adrese: Brīvības 120, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV-5201; e-pasts: pasts@jekabpils.lv

SIA "Vides eksperti"; Adrese: Ganību dambis 24D, Rīga, LV-1005; e-pasts: birojs@videseksperti.lv

Monitoringa ziņojums ir veikts par Krustpils novada pagastiem pirms 2021. gada administratīvi teritoriālās reformas un par laika posmu no 2021. gada līdz 2024. gada 2. decembrim. Šie pagasti ir Atašienes, Krustpils, Kūku, Mežāres, Variešu un Vīpes pagasts.

MONITORINGA PRIEKŠMETS	PLĀNOŠANAS DOKUMENTA/ SIVN UZDEVUMI, PLĀNOTAIS STĀVOKLIS/ NORMATĪVOS AKTOS NOTEIKTS	REZULTĀTI, SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS
VIDES (DABAS) FAKTORI		
GAISS, TROKSNIS, SMAKAS, KLIMATA PĀRMAIŅAS		
GAISA KVALITĀTE	Laba gaisa kvalitāte ir viens no būtiskajiem priekšnoteikumiem labas vides kvalitātes saglabāšanai Krustpils novadā, tādēļ, plānojot jaunu	Nozīmīgākais atmosfēras gaisa piesārņojuma avots Krustpils novadā ir autotransports. Tā emisijas sastāv no tādām piesārņojošām vielām, kā slāpekļa oksīdiem, putekļiem un oglekļa monoksīda. Galvenie ceļi un dzelzceļa līnijas, kas ietekmē gaisa kvalitāti: <ul style="list-style-type: none">• Valsts galvenais autoceļš A6 (Rīga–Daugavpils–Krāslava–Baltkrievijas robeža);• Valsts galvenais autoceļš A12 (Rīga–Rēzekne–Ludza–Krievijas robeža);• Valsts reģionālais autoceļš P62 (Krāslava–Preiļi–Madona);• Stratēģiskās nozīmes dzelzceļa līnijas:<ul style="list-style-type: none">• Rīga–Krustpils,• Jelgava–Krustpils,• Krustpils–Daugavpils,

	<p>satiksmes infrastruktūras objektu attīstību, ir nepieciešams veikt gaisa kvalitātes novērtējumu un prognozes pēc šo objektu uzbūvēšanas. Nepieciešamības gadījumā jāparedz pasākumi gaisa piesārņojuma samazināšanai.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Krustpils–Rēzekne. <p>Šie transporta koridori būtiski veicina piesārņojumu, jo caur tiem norit intensīva tranzīta kustība, īpaši stratēģiski svarīgās dzelzceļa līnijās, kur pārvietojas liels skaits preču un pasažieru vilcienu. Atmosfēras gaisa piesārņojums ar putekļiem ir aktuāla problēma sausajos gada periodos, īpaši uz neasfaltētiem 1. un 2. šķiras ceļiem.</p> <p>Stacionārie gaisa piesārņotāji Krustpils novadā galvenokārt ir uzņēmumu un ražotņu katlu mājas, kurās kā galveno kurināmo izmanto dabas gāzi. Aizstājot sēru saturošo kurināmo ar dabas gāzi, ievērojami ir samazinājušies sēra dioksīda izmeši gaisā. Katlu māju izmešos galvenās piesārņojošās vielas ir oglekļa monoksīds, slāpekļa oksīdi un oglekļa dioksīds, kas veicina gaisa piesārņojumu un var negatīvi ietekmēt cilvēku veselību un vidi.</p> <p>Laika posmā no 2019. līdz 2023. gadam Krustpils novadā uzņēmumi un iestādes ik gadu iesniedza valsts statistikas pārskatu Nr. 2 – Gaiss, kas ietver informāciju par piesārņojošo vielu emisijām atmosfērā. 2019. gadā pārskatus iesniedza 16 uzņēmumi un iestādes. Nākamajos gados šis skaits pakāpeniski pieauga: 2020. gadā – 18, 2021. gadā – 19, 2022. gadā – 20, savukārt 2023. gadā tas samazinājās līdz 19.</p> <p>Atašienes un Vīpes pagastā nevienam uzņēmumam un iestādei šo gadu laikā nebija jāiesniedz minētais pārskats. Vislielākās izmaiņas novērotas Kūku pagastā – ja 2019. gadā tur pārskatu iesniedza 8 uzņēmumi un iestādes, tad līdz 2023. gadam šis skaits pieauga par 4 un sasniedza 11.</p> <p style="text-align: right;">1. Tabula</p> <p style="text-align: center;">Uzņēmumu skaits Krustpils novadā, kuriem jāiesniedz valsts statistikas pārskatu Nr. 2 – Gaiss¹</p> <table border="1" data-bbox="869 970 1937 1257"> <thead> <tr> <th>Pagasts</th> <th>2019.</th> <th>2020.</th> <th>2021.</th> <th>2022.</th> <th>2023.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Krustpils pagasts</td> <td>5</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>6</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Atašienes pagasts</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Kūku pagasts</td> <td>8</td> <td>9</td> <td>10</td> <td>11</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>Mežāres pagasts</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Variešu pagasts</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>Vīpes pagasts</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Pagasts	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	Krustpils pagasts	5	6	6	6	5	Atašienes pagasts	0	0	0	0	0	Kūku pagasts	8	9	10	11	11	Mežāres pagasts	2	2	2	2	2	Variešu pagasts	1	1	1	1	1	Vīpes pagasts	0	0	0	0	0
Pagasts	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.																																							
Krustpils pagasts	5	6	6	6	5																																							
Atašienes pagasts	0	0	0	0	0																																							
Kūku pagasts	8	9	10	11	11																																							
Mežāres pagasts	2	2	2	2	2																																							
Variešu pagasts	1	1	1	1	1																																							
Vīpes pagasts	0	0	0	0	0																																							

¹ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

Laika posmā no 2019. līdz 2024. gadam Krustpils novadā tika izsniegta viena B kategorijas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai un reģistrētas 25 C kategorijas piesārņojošās darbības. Savukārt neviena A kategorijas atļauja šajā periodā netika piešķirta.

2. Tabula

Piesārņojošo darbību atļaujas un reģistrācijas (2019–2024)²

Atļaujas/reģistrācijas izdošanas gads	A	B	C
2019	0	0	6
2020	0	1	2
2021	0	0	2
2022	0	0	6
2023	0	1	5
2024	0	0	4
Kopā	0	1	25

B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja tika kokapstrādes uzņēmumam, kura darbība atbilst Ministru kabineta 2010. gada 30. novembra noteikumu Nr. 1082 “Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” :

- pielikuma 1. punkta 1.1.1. apakšpunkts: sadedzināšanas iekārtas, uz kurām attiecas normatīvie akti par gaisu piesārņojošo vielu emisijas novēršanu, ierobežošanu un kontroli. Šīm iekārtām nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem, un tās izmanto biomasu, kūdru vai gāzveida kurināmo.
- pielikuma 1. punkta 1.6. apakšpunkts: iekārtas kurināmā ražošanai no koksnes atlikumiem.
- pielikuma 4. punkta 4.2. apakšpunkts: kokzāģētavas un kokapstrādes iekārtas, kurās:

² Valsts vides dienesta publisko datu reģistri <https://registri.vvd.gov.lv/>

- tiek izmantota koksnes griešanas tehnika un pārstrādāti 2000 m³ vai vairāk apaļkoku un kokmateriālu gadā;
- tiek veikta rūpnieciska koksnes ķīmiskā apstrāde, tostarp spiediena (augstspiediena) un vakuuma (zemspiediena) impregnēšana, kā arī koksnes aizsardzība pret zilējumu un pelējumu.

C kategorijas piesārņojošās darbības ir reģistrētas 14 dzīvnieku novietnēm, kā arī četrām sadedzināšanas iekārtām, pieciem autoservisiem, vienai iekārtai kurināmā ražošanai un vienai degvielas uzpildes stacijai.

Koksne (pārējais) bija visvairāk patērētais kurināmais 2019.–2020. gadā, bet vēlāk sāka dominēt šķelda (no 2021. gada līdz 2023. gadam). Tādējādi šķelda pašlaik ir galvenais izmantotais kurināmā veids Krustpils novadā.

3. Tabula

Izlietotais kurināmais siltuma vai elektroenerģijas ražošanai (2019–2023)³

Kurināmā veids	Mērvienība	2019. gads	2020. gads	2021. gads	2022. gads	2023. gads
Dabas gāze	tk.m ³ - Tūkstoši kubikmetru	10,851	9,728	13,011	9,47	2,657
Malka	t - Tonna	3775,465	4115,305	2794,9	2170,12	1499,393
kūdra	t - Tonna	0	0	0	3,85	19
Šķelda	t - Tonna	2813,4	7669	8898,2	10006,98	9856,4
Dīzeļdegviela	t - Tonna	0	0	0,38025	0,38025	0
Granulas	t - Tonna	0	0	0	0	33,825
Koksne (pārējais)	t - Tonna	39216,9	42466,37	41409,3	0	2000

Laika posmā no 2021. līdz 2024. gadam ir veikti ceļu infrastruktūras uzlabojumi:

³ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

		<ul style="list-style-type: none"> • Kūku pagastā rekonstruēts ceļš KU 34 - Delles-Trepmuiža - uzklāts cietais segums; • Krustpils pagastā pašvaldības autoceļu Nr.1-18 "Lopdārzi – Kaķīšu ferma" (0,51km līdz 1,38km) un Nr.1-19 "Sietnieki - Lopdārzi" (0,00km līdz 1,82km) pārbūve; • Variešu pagastā veikta asfaltbetona seguma atjaunošana Centra iela, Ziedu iela, Liliju iela.
	Velosatiksmes attīstība novadā. Netieši ietekmi uz vidi samazina arī TIAN paredzētā iespēja veidot veloceliņus, velosipēdu novietnes pie publiskajām ēkām un infrastruktūru.	2020. gada jūlijā tika uzsākta veloceliņa izbūve starp Spungēniem un Jēkabpils pilsētu. Projekta mērķis bija uzlabot transporta drošību un mobilitāti, savienojot Spungēnus ar Jēkabpili. Darbi tika pabeigti un veloceliņš tika atklāts 2021. gadā, piedāvājot labiekārtotu maršrutu ar papildu infrastruktūru, piemēram, tematiskajiem soliņiem, kas saistīti ar Daugavas tematiku.
TROKSNIS, SMAKAS	Pasākumi trokšņa un smaku samazināšanai.	Galvenie trokšņa avoti Krustpils novadā ir autotransports un dzelzceļš. Ražošana novadā nav attīstīta, tāpēc tās ietekme uz trokšņa līmeni ir nenozīmīga. Tomēr novadā līdz šim nav veikti trokšņa līmeņa mērījumi. Smaku ietekmes jautājumā atbildība par traucējumu mazināšanu ir piesārņojošās darbības operatoram – juridiskai vai fiziskai personai, kuras darbība rada smaku traucējumus. Šo ietekmi regulē Ministru kabineta noteikumi Nr. 626, kas nosaka smaku noteikšanas metodes un izplatības ierobežošanas kārtību. Pieaugot dzīvnieku novietņu skaitam novadā, palielinās arī potenciālais smaku izplatīšanās risks, ja netiek ievēroti normatīvie akti.
ŪDEŅI		
ŪDENSOBJEKTU KVALITĀTE	Virszemes ūdeņi	Atrodies Daugavas upes baseina teritorijā, Aiviekstes un Neretas apakšbaseinos, izceļas ar blīvu un sazarotu virszemes ūdensobjektu tīklu. Mazākās upes un upītes pārsvarā ietek Aiviekstē vai Neretā, kas

savukārt ieplūst Daugavā, un tās ūdeņi nonāk Baltijas jūrā. Tāpēc jebkurš piesārņojums, kas nonāk pazemes vai virszemes ūdeņos, var izplatīties tālāk, radot apdraudējumu apdzīvotajām vietām Daugavas lejtecē. Krustpils novadā nav būtisku piesārņojuma avotu, kas tieši apdraudētu virszemes ūdensobjektus. Tomēr ūdeņu kvalitāte var pasliktināties lauksaimnieciskās darbības rezultātā vai intensīvas peldvietu izmantošanas dēļ. Teritorijās gar Daugavu un Aivieksti pastāv ievērojama punktveida slodze, kas var ietekmēt šo ūdenstilpju stāvokli.

Krustpils novadā ir riska ūdensobjekti, kuriem draud nesasnigt labu virszemes ūdeņu stāvokli noteiktajā termiņā saskaņā ar 2011. gada 31. maija Ministru kabineta noteikumiem Nr. 418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem".

4. Tabula

Riska ūdensobjekti, kuriem draud nesasnigt labu virszemes ūdeņu stāvokli noteiktajā termiņā⁴

Nosaukums	Posma apraksts	Būtiskākie riska cēloņi
Aiviekste	No iztekas līdz ietekai Aiviekstē	Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un citas ietekmes
Aiviekste	No iztekas līdz Libei	Punktveida piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi
Alūksnīte	No Malmutas līdz Aiviekstei	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks
Ataša	No iztekas līdz Meirānu kanālam	Izkliedētais piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi
Daugava	No iztekas līdz ietekai Dubnā	Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi un plūdu risks
Daugava ar Saku	No iztekas līdz Ūdzei	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi

⁴ Ministru kabineta 31.05.2011. noteikumi Nr. 418 "Noteikumi par riska ūdensobjektiem"

			Isliena	No iztekas līdz ietekai Neretā	Izkliedētais piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi
			Kuja	No iztekas līdz ietekai Neretā	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi
			Malmuta	No Vesetas līdz ietekai Daugavā	Izkliedētais piesārņojums, hidromorfoloģiskie pārveidojumi, plūdu risks un citas ietekmes
			Meirānu kanāls	No Sakas līdz Aiviekstei	Plūdu risks
			Nereta	No Dubnas līdz Sakas salas ziemeļrietumu galējam punktam	Punktveida piesārņojums un plūdu risks
			Nereta	No iztekas līdz ietekai Aiviekstē	Izkliedētais piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi
			Ūdze	No Ūdzes līdz ietekai Daugavā	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi
				No Aronas līdz Vesetai	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi un citas ietekmes
				No iztekas līdz ietekai Neretā	Hidromorfoloģiskie pārveidojumi
			Pieslaista ezers		Citas ietekmes
			Baļotes ezers		Izkliedētais piesārņojums un hidromorfoloģiskie pārveidojumi

		<p>Projekts "Jaunu tūrisma infrastruktūras objektu izveide dabas parkā "Laukezers"" tika īstenots no 2021. gada 1. jūlija līdz 2022. gada 30. septembrim. Tā mērķis bija veicināt ilgtspējīgu tūrisma attīstību, uzstādot jaunus infrastruktūras objektus, ievērojot vides aizsardzības prasības un ekosistēmas saglabāšanas principus. Ilgtermiņā tika plānots samazināt antropogēno slodzi un tās negatīvo ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem un sugām dabas parkā. Projekta ietvaros Krustpils novada pašvaldība uzstādīja jaunas pārģērbšanās kabīnes pie Laukezera galvenās peldvietas un labiekārtoja atpūtas vietu pie Ildzenieku ezera, uzstādot pontonu laipu.</p>																								
<p>ŪDENS-SAIMNIECĪBA</p>	<p>Nodrošināt un uzlabot ūdenssaimniecības pakalpojumus, uzlabot ūdenssaimniecības infrastruktūru, lai samazinātu zudumus no tīkliem, nodrošināt dzeramā ūdens kvalitāti, attīrīšanu.</p>	<p>Analizējot ūdens resursu ieguvu, izmantošanu un novadīšanu Krustpils novadā laika posmā no 2019. līdz 2023. gadam, novērojama ievērojama atšķirība starp pagastiem attiecībā uz resursu apjomu un to izmantošanas mērķiem. Variešu pagasts demonstrē dominējošu lomu ūdens resursu ieguvē, īpaši no pazemes avotiem, sasniedzot maksimālo ieguves apjomu 3130,856 tūkst. m³ 2023. gadā, no kā gandrīz viss tiek izmantots ražošanas vajadzībām.</p> <p>Turpretim pārējos pagastos, piemēram, Atašienes un Mežāres, ūdens izmantošana ir ievērojami zemāka un galvenokārt tiek novirzīta komunālām un sadzīves vajadzībām. Mežāres pagasts izceļas ar minimālu ūdens ieguvu 2022. un 2023. gadā.</p> <p style="text-align: right;">5.tabula Ūdens ņemšana Krustpils novadā (2019-2023)⁵</p> <p><i>Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³</i></p> <table border="1" data-bbox="772 973 2033 1292"> <thead> <tr> <th>Pagasts</th> <th>Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem</th> <th>Kopā</th> <th>Vietu skaits</th> <th>T.sk. izmērīts</th> <th>Virszemes</th> <th>Pazemes</th> <th>Lietus ūdeņi</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="8" style="text-align: center;">2021</td> </tr> <tr> <td>Atašienes pagasts</td> <td>13,676</td> <td>12,741</td> <td>3</td> <td>12,741</td> <td>0</td> <td>12,741</td> <td>0,935</td> </tr> </tbody> </table>	Pagasts	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi	2021								Atašienes pagasts	13,676	12,741	3	12,741	0	12,741	0,935
Pagasts	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Virszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi																			
2021																										
Atašienes pagasts	13,676	12,741	3	12,741	0	12,741	0,935																			

⁵ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats kopsavilkums- Ūdens ņemšana

		Krustpils pagasts	37,634	34,773	4	34,773	0	34,773	2,861
		Kūku pagasts	52,319	49,508	9	49,508	0	49,508	2,811
		Mežāres pagasts	14,441	12,421	2	12,421	0	12,421	2,02
		Variešu pagasts	2394,413	2386,584	4	16,155	0	2386,584	7,829
		Vīpes pagasts	16,752	7,894	1	7,894	0	7,894	8,858
2022									
		Atašienes pagasts	12,488	11,07	3	11,07	0	11,07	1,418
		Variešu pagasts	3025,032	3014,253	1	0	0	3014,253	10,779
		Krustpils pagasts	42,826	33,791	4	33,791	0	33,791	9,035
		Kūku pagasts	55,507	54,537	9	54,537	0	54,537	0,97
		Mežāres pagasts	0,193	0,193	1	0,193	0	0,193	0
		Vīpes pagasts	13,775	9,039	1	9,039	0	9,039	4,736
2023									
		Atašienes pagasts	13,054	12,811	3	12,811	0	12,811	0,243
		Krustpils pagasts	41,719	35,447	4	35,447	0	35,447	6,272

Kūku pagasts	47,415	46,202	9	46,202	0	46,202	1,213
Mežāres pagasts	0,196	0,196	1	0,196	0	0,196	0
Variešu pagasts	3146,786	3130,856	1	0	0	3130,856	15,93
Vīpes pagasts	14,482	0	0	0	0	0	14,482

6.tabula

Ūdens lietošana Krustpils novadā (2019-2023)⁶

Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³

Pagasts	Kopā	T.sk. ražošanas vajadzībām	T.sk. komun.,sadzīves vajadzībām	Atgriezeniskās sistēmās	Ūdens zudumi
2021					
Atašienes pagasts	12,741	0	12,741	0	0
Krustpils pagasts	34,773	27,454	7,319	0	0
Kūku pagasts	40,234	20,941	19,293	0	0,047
Mežāres pagasts	12,421	0	12,421	0,155	0
Variešu pagasts	2386,478	2370,429	16,049	0	0,137
Vīpes pagasts	7,894	0	7,894	0	0
2022					

⁶ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats- Ūdens lietošana

			Atašienes pagasts	11,07	0	11,07	0	0
			Krustpils pagasts	33,791	30,47	3,321	0	0
			Kūku pagasts	54,537	20,679	33,858	0	0
			Mežāres pagasts	0,193	0	0,193	0,193	0
			Variešu pagasts	3014,253	3014,253	0	0	0
			Vīpes pagasts	9,039	0	9,039	0	0
			2021					
			Atašienes pagasts	12,811	0	12,811	0	0
			Krustpils pagasts	35,447	28,707	6,74	0	0
			Kūku pagasts	45,474	16,708	28,766	0	0,728
			Mežāres pagasts	0,196	0	0,196	0,196	0
			Variešu pagasts	3130,856	3130,856	0	0	0
			<p>Notekūdeņu novadīšanas dati atklāj, ka lielākajā daļā pagastu pārsvarā tiek novadīti normatīviem atbilstoši attīrīti ūdeņi, ar minimāliem normām neatbilstošu ūdeņu apjomiem, kas novērojami tikai Kūku un Krustpils pagastos. Variešu pagasts arī šajā jomā izceļas ar lielāku apjomu - 3157,913 tūkst. m³ novadītajiem notekūdeņiem 2023. gadā.</p>					
			<p>7.tabula Ūdens novadīšana Krustpils novadā (2019-2023)⁷</p>					

⁷ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats- Ūdens novadīšana

<i>Visi daudzumi norādīti mērvienībā tūkst.m³</i>						
Pagasts	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. norm. tīri	T.sk. ar att.norm. netīri	T.sk bez att. norm. tīri	T.sk bez att. norm. tīri
2021						
Atašienes pagasts	1	13,676	13,676	0	0	0
Krustpils pagasts	1	10,11	10,11	0	0	0
Kūku pagasts	6	44,688	44,248	0	0,44	0
Mežāres pagasts	2	17,162	17,162	0	0	0
Variešu pagasts	3	2392,116	2392,116	0	0	0
Vīpes pagasts	1	16,752	16,752	0	0	0
2022						
Atašienes pagasts	1	12,488	12,488	0	0	0
Krustpils pagasts	1	12,326	12,326	0	0	0
Kūku pagasts	6	47,968	47,528	0	0,44	0
Mežāres pagasts	2	18,436	18,436	0	0	0

			Variešu pagasts	3	3036,825	3036,825	0	0	0
			Vīpes pagasts	1	13,775	13,775	0	0	0
			2023						
			Atašienes pagasts	1	13,054	13,054	0	0	0
			Krustpils pagasts	2	13,004	12,963	0	0	0,041
			Kūku pagasts	6	41,005	40,565	0	0,44	0
			Mežāres pagasts	2	22,163	22,163	0	0	0
			Variešu pagasts	3	3157,913	3157,913	0	0	0
			Vīpes pagasts	1	23,136	23,136	0	0	0
		Vīpes pagastā 2023. gadā tika veikta ūdens ņemšanas vietas "Poļakas" rekonstrukcija, uzstādot ūdens atdzelžošanas iekārtu.							
RISKA TERITORIJAS	Viens no pašvaldības uzdevumiem ir pasargāt iedzīvotājus, tautsaimniecību un	Teritorijas plānojumā kā riska teritorijas tika definētas: <ul style="list-style-type: none"> • nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta riska teritorijas – valsts galvenie autoceļi A6 un A12 un publiskās lietošanas stratēģiskās nozīmes 1.kategorijas dzelzceļa sliežu iecirkņi; • B drošuma klases hidrotehniskā būve – Līču dzirnavu HES uz Neretas upes 1,2 km no ietekas Daugavā; • Rūpniecisko avāriju riska teritorijas un objekti – 110 kV augstsprieguma līnijas, šo līniju pārrāvuma gadījumā; 							

	<p>vidi no iespējamo ārkārtējo situāciju potenciālajām briesmām, ko var izraisīt dabas un tehnogēnās katastrofas un avārijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Plūdu riska teritorijas gar Daugavu, Aivieksti un Neretu; • Sprādzienbīstamās un ugunsgrēka riska teritorijas – augstspiediena pārvades (P>1,6 MPa) maģistrālais gāzes vads Rīga – • Daugavpils un gāzes regulēšanas stacija “Jēkabpils”; • Potenciāli piesārņotās vietas. <p>Papildus šīm kā potenciālās riska teritorijas, kurām jāpievērš īpaša uzmanība, būtu uzskatāmas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona “Dziļā Vāda” teritorija Mežāres pagastā; • Meži un purvi ugunsbīstamajā periodā; • Erozijai pakļautais Daugavas upes stāvkrasts pie Prižu ciema; • Nākotnē būtu kā riska teritorija nosakāma arī plānotā lidlauka teritorija Krustpils pagastā – teritorija nav attīstījusies plānotajam izmantošanas veidam.
DABA		
<p>ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS</p>	<p>Nodrošināt īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) aizsardzību un atbilstošu</p>	<p>Krustpils novadā ir vairākas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, kuras ir iekļautas Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo teritoriju tīklā NATURA 2000. Šīs teritorijas ir būtiskas bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un aizsardzībā. Krustpils novadā esošās teritorijas, kas ietver dabas liegumus un dabas parkus, kopumā aizņem vairāk nekā 5 000 hektāru, veidojot ievērojamu daļu no novada zemes platības.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dabas rezervāts “Teiču dabas rezervāts” (Atašienes pagasts) - Aizsardzības un izmantošanas kārtību regulē Teiču dabas rezervāta likums. Ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) rīkojumu Nr. 1-2/24, kas izdots 2016. gada 18. februārī, dabas aizsardzības plāna darbības termiņš tika pagarināts līdz 2019. gada 31. decembrim. • Dabas parks “Laukezers” (Kūku pagasts) – Aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 83 “Noteikumi par dabas parkiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 805, kas paredz individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus dabas parkam “Laukezers”. Dabas aizsardzības plāns dabas parkam “Laukezers” ir izstrādāts periodam no 2024. līdz 2035. gadam.

	apsaimniekošanu	<ul style="list-style-type: none"> • Dabas liegums “Eiduku purvs” (Atašienes pagasts) – Aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts. • Dabas liegums “Lielais Pelečāres purvs” (Atašienes pagasts) – Aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi šim dabas liegumam nav izstrādāti. Dabas aizsardzības plāns dabas liegumam “Lielais Pelečāres purvs” ir izstrādāts periodam no 2017. līdz 2027. gadam. • Dabas liegums “Silabebru ezers” (Variešu pagasts) – Aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts. • Dabas liegums “Timsmales ezers” (Variešu pagasts) – Aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem” un Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”. Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, kā arī dabas aizsardzības plāns nav izstrādāts.
PIESĀRŅOTĀS VIETAS		<p>Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) datiem, Krustpils novadā nav reģistrētas piesārņotas vietas, taču tiek identificētas 15 potenciāli piesārņotas vietas. Laika posmā no 2019. līdz 2024. gadam “Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu sarakstā” Krustpils novadā nav notikušas izmaiņas piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu skaitā.</p> <p style="text-align: right;">8. tabula</p>

Potenciāli piesārņotās vietas Krustpils novadā⁸

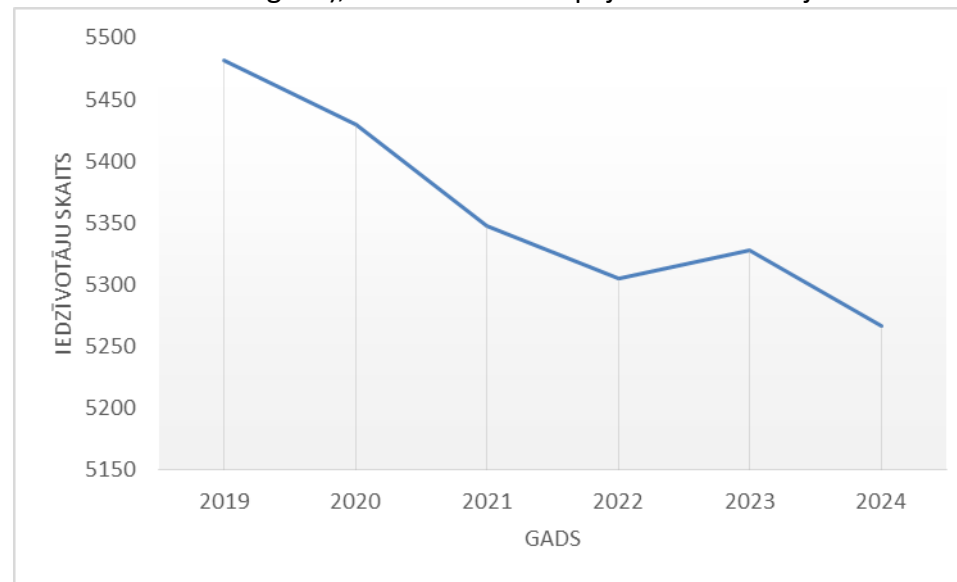
Nr.	Nosaukums	ATVK	Kategorija
1.	Bijusī DUS, degvielas un smērvielu glabātuve	Krustpils novads, Atašienes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
2.	Bijušās zvērsaimniecības DUS Letēs	Krustpils novads, Atašienes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
3.	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Torņkalns"	Krustpils novads, Atašienes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
4.	Sadzīves atkritumu izgāztuve "Letes"	Krustpils novads, Atašienes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
5.	Bijusī degvielas uzpildes stacija Beļavā	Krustpils novads, Krustpils pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
6.	SIA "GULBENES ZVĒRSAIMNIECĪBA"	Krustpils novads, Krustpils pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
7.	Bijusī minerālmēslu noliktava "Plosrupi"	Krustpils novads, Kūku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
8.	Atkritumu izgāztuve "Zaķīši"	Krustpils novads, Kūku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
9.	Bijusī ķīmikāliju noliktava	Krustpils novads, Kūku pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
10.	Bijusī atkritumu izgāztuve "Gigants"	Krustpils novads, Mežāres pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
11.	Bijusī p/s "Druvienu" degvielas bāze	Krustpils novads, Variešu pagasts	Potenciāli piesārņota vieta

⁸ LVĢMC "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs"

			12.	Bijusī p/s “Druvienu” degvielas glabātuve	Krustpils novads, Variešu pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
			13.	Atkritumu izgāztuve “Centrs”	Krustpils novads, Variešu pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
			14.	Atkritumu izgāztuve “Būmaņi”	Krustpils novads, Variešu pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
			15.	Bijušās šķidro minerālmēsli, pesticīdu glabātuves	Krustpils novads, Vīpes pagasts	Potenciāli piesārņota vieta
		Saskaņā ar jaunā Jēkabpils novada teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksta pielikumiem, lielu daļu no potenciāli piesārņotajām vietām ir ierosināts izņemt no saraksta, jo ir pagājis 30 gadu periods.				
ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA		No 2023. gada 1. jūlija Atašienes, Krustpils, Kūku, Mežāres, Variešu un Vīpes pagastos sadzīves atkritumu apsaimniekošanu veic SIA “Vidusdaugavas SPAAO”. Citu būtisku izmaiņu laika posmā no 2021. gada līdz 2024. gada nav.				
ZEMES DZĪĻU RESURSI		Krustpils novadā ir apzinātas vairākas vērtīgas derīgo izrakteņu atradnes, tostarp dolomīts, māls, sapropeļi, smilts, smilts-grants un kūdra. Šie resursi tiek izmantoti dažādās nozarēs, piemēram, būvniecībā, enerģētikā un lauksaimniecībā.				
SOCIĀLEKONOMISKIE FAKTORI						
IEDZĪVOTĀJU SKAITA IZMAIŅAS	Izglītots un aktīvs cilvēks. Iedzīvotāju skaita saglabāšana un palielināšana	Krustpils novada pagastos no 2019. līdz 2024. gadam, novērojama kopējā iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. Sākotnēji 2019. gadā novadā dzīvoja 5482 cilvēki, bet līdz 2024. gadam skaits samazinājies par 3.9%, sasniedzot 5267 iedzīvotājus. Šī tendence atspoguļo vispārēju iedzīvotāju skaita sarukumu, kas raksturīgs daudziem Latvijas lauku reģioniem, un varētu būt saistīta ar migrāciju un demogrāfisko novecošanos.				

Individuālo pagastu analīze rāda, ka Kūku pagasts ir vienīgais, kurā iedzīvotāju skaits ir pieaudzis (no 1811 cilvēka 2019. gadā līdz 1848 cilvēkiem 2024. gadā). Šī izaugsme varētu būt saistīta ar ekonomiskām iespējām vai pievilcīgāku dzīves vidi, salīdzinot ar citiem pagastiem. Pretstatā tam, Vīpes pagasts piedzīvojis straujāko iedzīvotāju skaita kritumu, samazinoties par 14.8% (no 621 cilvēka 2019. gadā līdz 529 cilvēkiem 2024. gadā). Līdzīgas negatīvas tendences vērojamas arī Mežāres pagastā, kur iedzīvotāju skaits samazinājies par 8.6%, un Variešu pagastā, kur tas samazinājies par 5.3%.

Citos pagastos, piemēram, Krustpils un Atašienes pagastos, iedzīvotāju skaita izmaiņas ir mērenākas. Krustpils pagasts pat uzrāda nelielu iedzīvotāju skaita pieaugumu pēdējos divos gados (no 789 cilvēkiem 2022. gadā līdz 806 cilvēkiem 2024. gadā), kas norāda uz iespējamu stabilizāciju.

1.att. Iedzīvotāju skaits un tā izmaiņas novadā

9.tabula

		Faktiskais iedzīvotāju skaits novada pagastos gada sākumā ⁹						
		pagasts	2019	2020	2021	2022	2023	2024
		Atašienes pagasts	569	564	546	528	539	529
		Krustpils pagasts	817	814	797	789	801	806
		Kūku pagasts	1811	1827	1775	1806	1845	1848
		Mežāres pagasts	624	617	610	593	584	570
		Variešu pagasts	1040	1021	1044	1027	1005	985
		Vīpes pagasts	621	587	576	562	554	529
		kopā	5482	5430	5348	5305	5328	5267
PASĀKUMI TERITORIJAS ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANĀ		<p>No 2021. gada līdz 2024. gadam Krustpils novads kā administratīva vienība ir beidzis pastāvēt, jo 2021. gadā tas tika pievienots Jēkabpils novadam saskaņā ar administratīvo teritoriju reformu. Tādējādi Krustpils novads vairs nav atsevišķa administratīvā vienība, un tā teritorija tagad ir daļa no Jēkabpils novada.</p> <p>Attiecībā uz attīstības dokumentiem, Jēkabpils novadā ir veikti attīstības plānošanas dokumentu atjauninājumi, lai pielāgotos reģionālajām un valsts politikām. Tā, piemēram, ir sagatavoti jauni plānošanas dokumenti, kas ietver gan vides aizsardzību, gan infrastruktūras attīstību, kā arī sadarbību ar sabiedrību un uzņēmējiem.</p>						
BŪVNIECĪBAS AKTIVITĀTE NOVADĀ		<p>Akti par būvju pieņemšanu ekspluatācijā 2022. gadā: 4 – Krustpils pagastā 3 – Kūku pagastā</p>						

⁹ Centrālā statistikas pārvalde

		<p>1 – Atašienes pagastā 1 – Variešu pagastā 1 – Mežāres pagastā</p> <p>2022. gadā izsniegtās būvatļaujas: 16 – Kūku pagastā 4 – Variešu pagastā 8 – Krustpils pagastā 4 – Atašienes pagastā</p> <p>2023. gadā izsniegtās būvatļaujas: 6 – Krustpils pagastā 3 – Kūku pagastā 3 – Vīpes pagastā 2 – Atašienes pagastā 1 – Mežāres pagastā 2 – Variešu pagastā</p>
EKONOMISKIE FAKTORI		
TAUTSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBA	<p>Ekonomiskās vides sakārtošana uzņēmējdarbības veicināšanai un attīstībai</p>	<p>Krustpils novada meža zemes analīze, balstoties uz datiem par mežu izmantošanu pagastos, atklāj meža zemes lielo nozīmi teritorijas kopplatībā, kas (līdz 2021. gada 1. jūlijam) veidoja 45 663 hektārus. No šīm meža zemēm ievērojama daļa tiek pārvaldīta kā valsts meži, kamēr pārējie ir privātie vai pašvaldību meži.</p>

10.tabula

Meža zemes platību sadalījums pa zemes kategorijām, ha ¹⁰										
Pagasts	Piederība	Meža zeme	Mežs	Mežaudzes	Purvi	Lauces	Pārplūstošie klajumi	Ceļi	Grāvji	Pārējās meža zemes
Atašienes pagasts	Valsts meži	13232	3176	3152	9889	19	8	34	107	0
	Pārējie meži	4779	4616	4395	26	74	16	4	44	0
Krustpils pagasts	Valsts meži	1562	1495	1365	23	13	1	21	9	0
	Pārējie meži	1585	1540	1451	3	20	5	1	13	4
Kūku pagasts	Valsts meži	2020	1606	1583	295	32	24	14	48	0
	Pārējie meži	2761	2660	2477	42	30	8	2	12	7
Mežāres pagasts	Valsts meži	2690	2231	2183	296	13	1	28	122	0
	Pārējie meži	4550	4354	4111	18	107	11	4	48	6
Variešu pagasts	Valsts meži	1875	1784	1721	0	57	7	16	12	0
	Pārējie meži	5390	5168	4885	61	88	18	5	35	15
Vīpes pagasts	Valsts meži	723	347	347	314	4	4	0	53	0

¹⁰ Valsts meža dienests, Meža statistika CD, dati uz 01.01.2021.

			Pārējie meži	2356	2278	2147	15	33	1	3	20	6
TŪRISMA UN ATPŪTAS IESTĀŽU SKAITS		<p>Muzeji, kolekcijas un apskates vietas Krustpils novadā piedāvā daudzveidīgas iespējas iepazīt reģiona vēsturi, kultūru un dabu. Tās ietver:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rogāļu grava un dižakmens (Kūku pagasts) – Šis dabas objekts, kas ir saistīts ar mītiskām teikām, atrodas Kūku pagastā. Tas piedāvā izstaigājamas takas un skatus, kā arī iespēju uzzināt par vietējām leģendām; • Laukezers dabas parks (Kūku pagasts) – piedāvā iespējas pārgājieniem un dabas izpētei; • Baļotes ezers (Kūku pagasts) – piemērots laivošanai, makšķerēšanai un atpūtai pie ūdens; • Kristakrūga skatu tornis (Atašienes pagasts) – skatu tornis ar ainavām pār apkārtējo dabu; • SUP Jēkabpils (Kūku pagasts) – piedāvā stand-up paddling aktivitātes; • “Daugmales” atpūtas vieta un laivu noma (Vīpes pagasts) – vieta, kur var nomāt laivas un izbaudīt Daugavu un atpūsties pie dabas; • Marinzejas muiža, parks un ezers (Atašienes pagasts) – vēsturisks parks ar ezera krastiem, piemērots pastaigām un atpūtai; • Timsmales ezers (Variešu pagasts) – ezeru piedāvājums makšķerēšanai un laivošanai; • Ildzenieku ezers (Kūku pagasts) – iespējas laivošanai un atpūtai pie ezera; • Marinzejas ezers (Atašienes pagasts) – piemērots atpūtai pie ūdens; • Susuriņa sēta (Krustpils pagasts) – piedāvā atpūtu brīvā dabā un izklaides iespējas visos gadalaikos ģimenēm. 										

SECINĀJUMI (ANALĪTISKS PAPLAŠINĀTS IZVĒRTĒJUMS):

Monitoringa ziņojuma pārskata periodā (no 2021. gada līdz 2024. gada sākumam) nav konstatētas plānošanas dokumenta būtiskas vai neparedzētas ietekmes uz vidi, cilvēku veselību un drošību, jo teritorijas plānošana, izmantošana un apbūve tiek veikta, ievērojot pašvaldības saistošos noteikumus, citus normatīvos aktus, kā arī institūciju nosacījumus un tehniskos noteikumus.

Krustpils novadā vides kvalitāte kopumā saglabājas stabila, un būtiskas izmaiņas no 2021. gada līdz 2024. gadam nav novērotas. Gaisa kvalitāte joprojām ir pakļauta autotransporta un dzelzceļa pārvadājumu radītajam piesārņojumam, taču tiek ievēroti noteiktie normatīvie akti un ierobežojumi, lai mazinātu emisiju ietekmi. Stacionārie piesārņotāji, piemēram, katlu mājas, arī tiek regulēti, un nav konstatēti būtiski pārkāpumi.

Ūdens kvalitāte saglabājas salīdzinoši stabila, lai gan izklidētais piesārņojums un plūdu riski joprojām ir potenciālas problēmas. Lielāka uzmanība tiek pievērsta ūdens resursu saglabāšanai, īpaši Daugavas un Aiviekstes apkaimē, kā arī novada iekšējos ūdensobjektos. Tomēr konkrēti lielāki piesārņojuma avoti netiek novēroti, un lauksaimniecības ietekme uz ūdens kvalitāti tiek regulēta.

Dabas aizsardzības teritoriju aizsardzība tiek rūpīgi ievērota, un šīs teritorijas tiek aktīvi uzraudzītas, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un novērstu iespējamus apdraudējumus. Plūdu riski pie Daugavas un Aiviekstes paliek aktuāli, tomēr novada vadība ir pievēršusi īpašu uzmanību šīm teritorijām un tās sagatavošanai potenciālajām dabas katastrofām.

Nākamais monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņš: Nav.